

162. rocznica wybuchu powstania styczniowego 1863 r.
Powiatowy Konkurs Wiedzy Historycznej
„Udział ludności Ziemi Tarnowskiej
w powstaniu styczniowym.
Od styczniowej insurekcji
do odrodzenia Rzeczypospolitej w 1918 r.”
EDYCJA 2025

1863-1918-2025

ZSOiT
IM. JANA SZCZEPANIKA

MUZEUM ZIEMI
TARNOWSKIEJ
INSTYTUCJA KULTURY
WOJEWÓDZTWA
MAŁOPOLSKIEGO

FUNDACJA
im. Jana Szczepanika

Regulamin Konkursu

Od organizatorów

Szanowni Państwo! Drodzy Uczniowie i Drodzy Nauczyciele! W bieżącym roku zbiegają się kolejne jubileusze: 162. rocznica wybuchu powstania styczniowego oraz 107. rocznica Odzyskania Niepodległości. W tych wielkich wydarzeniach na uwagę zasługuje postawa tarnowian i mieszkańców Ziemi Tarnowskiej. Od 14 lat konkurs przeprowadzany jest w murach ZSOiT im. Jana Szczepanika w Tarnowie, gdzie mieści się XIV LO oraz Technikum Nr 5 i zależy nam, aby jego edycja odbyła się także w tym roku. Od 2016 r. rozszerzyliśmy formułę konkursu. Powstanie Styczniowe i jego związki z Ziemią Tarnowską nadal są jego główną osią, ale chcemy lata 1863-1864 powiązać z odzyskaniem niepodległości, która nastąpiła 55 lat później, stąd też wzbogacamy Konkurs o zagadnienia dotyczące I wojny światowej, historię Tarnowa w latach 1914-1918, okoliczności odzyskania przez Tarnów i Polskę niepodległości jesienią 1918 r. Pytania konkursowe w każdej kategorii wiekowej dotyczą w połowie lat 1863-1864 a w połowie 1914-1918. Tym samym chcemy zwrócić uwagę na ciągłość marzeń kilku pokoleń Polaków o wolnym państwie. Zbliża się kolejna rocznica odzyskania niepodległości, co jest dodatkową inspiracją do tej zmiany dotychczasowych reguł. Kolejną nowością jest możliwość stworzenia pracy (prezentacji) w dowolny sposób nawiązującej do okresu 1863-1918. Szczegółowe informacje znajdują Państwo w dalszej części Regulaminu. Serdecznie zapraszamy do udziału w kolejnej edycji Konkursu.

Nowością, wprowadzoną w 2019 r., którą pragniemy kontynuować w kolejnych latach jest wybrana postać powstańca, której rozszerzony biogram należy poznać, przygotowując się do konkursu. W tym roku pragniemy nieco bardziej zapoznać się z zapomnianą dziś postacią płk. Edwarda Dunajewskiego (1828-1863) – powstańca, który w Partyniu (dziś cz. Łęgu Tarnowskiego) zorganizował 350-osobowy powstańczy, a potem niestety po przegranej bitwie przyszło mu zginąć w nurtach Wisły nieopodal Szczucina. Warto także zapoznać się z innymi postaciami, które są związane z Partyniem: braćmi W. i A. Dobrzyńskimi i ich szwagrem J. G. Męcińskim.

W ramach konkursu, oprócz testu wiedzy, **można przygotować także pracę literacką – opowiadanie lub prezentację dotyczącą wybranej postaci lub miejsca związanego z powstaniem styczniowym, a znajdującego się w Waszej „Małej Ojcowiznie”**. Zachęcamy do twórczych poszukiwań a nie tylko kopiowanie informacji zawartych na ogólnie dostępnych serwisach internetowych. Praca taka powinna liczyć do 10 stron lub 20 slajdów i powinna być zaopatrzona w metryczkę, a na końcu zawierać stosowną bibliografię.

Organizatorzy: Mieczysław Czosnyka, Piotr Kukulka, Wojciech Sypek, Dariusz Cuprian

Organizatorzy

- Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Szczepanika w Tarnowie – organizator główny
- Zarząd Oddziału PTTK „Ziemi Tarnowskiej” w Tarnowie
- Muzeum Ziemi Tarnowskiej
- Fundacja im. Jana Szczepanika w Tarnowie
- Miejska Biblioteka Publiczna im. J. Słowackiego w Tarnowie

Cele konkursu:

- uczczenie 162. rocznicy wybuchu powstania i 107. rocznicy odzyskania niepodległości
- zapoznanie z historią powstania styczniowego
- refleksja nad historią Kwatery Zasłużonych na Starym Cmentarzu
- kształtowanie postaw patriotycznych u dzieci i młodzieży
- przypomnienie postaci bohaterów – powstańców 1863 r. i innych walk do 1918 r.

Warunki uczestnictwa

W konkursie mogą uczestniczyć **3 osoby** reprezentujące szkołę, w poszczególnych kategoriach:

- szkoły podstawowe
- szkoły ponadpodstawowe.

W związku z zagrożeniem pandemicznym w bieżącym roku przesunęliśmy nieco termin konkursu i zamiast spotkać się razem w secesyjnej auli Szkoły Szczepanika w Tarnowie, test z wiedzy zostanie przeprowadzony on-line, o czym poszczególnych uczestników poinformujemy w stosownym czasie. Przypominamy, że test każdy pisze samodzielnie!

Termin i miejsce konkursu

Konkurs wiedzy w formie pisemnego testu odbędzie się **13. 03. 2025 r. (czwartek), godz. 10.00** w Auli ZSOiT, ul. Brodzińskiego 9, II piętro.

Zgłoszenia

Szkoła zgłasza swój udział elektronicznie za pomocą załączonego formularza. Zgłoszenia będą przyjmowane do **10 marca 2025 r. na adres mailowy: mczosnyka19@interia.pl**. Do tego dnia także należy dostarczyć na adres głównego organizatora – ZSOiT im. J. Szczepanika, ul. Brodzińskiego 9, 33-100 Tarnów – indywidualne prace poświęcone postaciom lub miejscom w wersji elektronicznej lub tradycyjnej (można prace dostarczyć osobiście lub wysłać pocztą).

Jury i nagrody

- Jury konkursu działa w składzie powołanym przez Organizatorów
- Publiczne ogłoszenie werdyktu Jury i odbędzie się po zakończeniu konkursu
- Wszyscy otrzymują pamiątkowe dyplomy, a zwycięzcy nagrody książkowe

Postanowienia końcowe

- za organizację konkursu odpowiadają nauczyciele ZSOiT w Tarnowie: Mieczysław Czosnyka, Piotr Kukułka, Wojciech Sypek, Dariusz Cuprian
- konkurs prowadzony będzie w formie testu, który **każdy uczeń będzie pisał indywidualnie**
- w przypadku takiej samej liczby punktów z testu nastąpi dogrywka ustna na platformie on-line, o której uczestnicy zostaną powiadomieni we właściwym czasie
- organizatorzy dyplomy i nagrody dla zwycięzców

LITERATURA

- 1.J. Zdrada, *Ziemia Tarnowska w okresie autonomii* [w:] *Tarnów. Dzieje miasta i regionu*, t. 2, rozdział: *Życie polityczno-społeczne*, s. 149-166, Tarnów 1983. (dla szkół ponadpodstawowych także 45-116, 136-193)
- 2.S. Potępa, *Cmentarz Stary na Zabłociu w Tarnowie*, s. 70-85, Tarnów 2001.
- 3.S. Potępa, A. Sypek, M. Trusz, *Stary Cmentarz w Tarnowie*, s. 319 (opis Kurhanu), Tarnów 1991.
- 4.M. Czosnyka, *Franciszek Habura (1843-1921) – nauczyciel. Literat, tłumacz, powstaniec styczniowy. Szkic biograficzny*, „Rocznik Tarnowski” 2013, t. 18, s. 199-226 – Załącznik pdf nr 1. (dla szkół ponadpodstawowych całość, dla szkół podstawowych aspekty powstańcze)
- 5.M. Czosnyka, „*Nadzieją wiosny tchnęło powietrze...*” – *Tarnów i Ziemia Tarnowska a „sprawa narodowa” roku 1863*, [w:] „Tarnowskie Studia Historyczne”, t. 4, Tarnów 2014, s. 16-49. – Załącznik pdf nr 2.
- 6.M. Czosnyka, *Powstali w 1863 i 1864 r. Słownik biograficzny rodzin uczestników powstania styczniowego oraz organizatorów wsparcia dla powstańców z terenu obecnej gminy Żabno*, Żabno 2023, s. 37-57. – Załącznik pdf nr 4.
- 7.Strona internetowa poświęcona Bitwie pod Łowczówkiem: www.bitwapodlowczowkiem.pl (rozdziały: Wprowadzenie, Opis Bitwy, Wspomnienia, Cmentarz na Kopalinach, Droga do Łowczówka, Skończony pod Łowczówkiem bój).
- 8.K. Bańburski, *Tarnowskie epizody na drodze do niepodległości* (tekst dostępny na stronie: <http://muzeum.tarnow.pl/artukul.php?id=57&typ=1>).
- 9.Podręczniki szkolne w zakresie podstawowym (ogólne informacje o I wojnie światowej).
- 10.W. Bałda, *Bitwa gorlicka: Doszło do niej, bo dojść musiało*, tekst dostępny na stronie: <http://nowahistoria.interia.pl/drogi-do-wolnosci/news-bitwa-gorlicka-doszlo-do-niej-bo-dojsc-musialo.nId,1724483>
- 11.„Wiadomości Tarnowskie” 2005, nr 2. – Załącznik nr 3.

ZGŁOSZENIE UCZESTNICTWA
Powiatowy Konkurs Wiedzy Historycznej
„Udział ludności Ziemi Tarnowskiej
w powstaniu styczniowym. Od styczniowej insurekcji odrodzenia
Rzeczypospolitej w 1918 r.”
EDYCJA 2025

Wersja: Test / Praca literacka / Prezentacja multimedialna
(wybrać właściwe)

Imię i nazwisko uczestnika:

.....

e-mail uczestnika (koniecznie)

.....

Pełna nazwa szkoły (wraz z patronem) oraz klasa, w której się uczy:

.....

.....

Imię i nazwisko opiekuna:

.....

Dane kontaktowe opiekuna (najlepiej telefon oraz e-mail)

.....

Pieczęć szkoły i podpis dyrektora

[.] **Akceptuję Regulamin i wyrażam zgodę** na przetwarzanie danych osobowych przez organizatorów, wyłącznie w celu przeprowadzenia niniejszego Konkursu, jego realizacji i wydania nagród. Administratorem danych osobowych jest ZSOiT im. J. Szczepanika w Tarnowie. Dane osobowe będą przetwarzane zgodnie z ustawą z dn. 29.08.1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jedn. Dz.U. z 2002, Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) oraz ustawie RODO.

[.] **Wyrażam zgodę** na przetwarzanie danych osobowych przez ZSOiT im. J. Szczepanika zgodnie z ustawą z dn. 29.08.1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jedn. Dz.U. z 2002, Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) oraz z rozporządzeniem RODO.

[.] **Wyrażam zgodę** na opublikowanie informacji o wynikach konkursu oraz na opublikowanie wizerunku zwycięzców zarówno na stronie internetowej ZSOiT, PTTK, jak i w tarnowskich mediach.